

Çevre Bakanlığından:

ÇEVRE DÜZENİ PLANLARININ YAPILMASI ESASLARINA DAİR YÖNETMELİK

Dayandığı Kanun Numarası ve Tarihi: KHK/443
Resmi Gazete ile Neşir ve İlânı: 4 Kasım 2000 - Sayı: 24220

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, kalkınma planları ve bölge planları temel alınarak, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine uygun ekonomik kararlar ile ekolojik kararların bir arada düşünülmesine imkan veren doğal kaynakların rasyonel kullanımını sağlamak üzere, 3194 sayılı İmar Kanununun 5 inci maddesinde tanımlanan Çevre Düzeni Planlarının hazırlanması ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan Çevre Düzeni Planları ile bu Planların revizyon, değişiklik ve ilavelerinin Çevre Bakanlığı tarafından kabulü, onaylanması ve izlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 443 sayılı Çevre Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmündeki Kararnamenin 2 nci maddesinin (c) bendine ve 11 inci maddesinin (d) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Çevre Bakanlığını,
- Genel Müdürlük: Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) ve Planlama Genel Müdürlüğü'nü,
- Taşra Teşkilatı: İl Çevre Müdürlüğünü,
- Çevre Düzeni Planı (Plan): Ülke ve Bölge plan kararlarına uygun olarak konut, sanayi, tarım, turizm, ulaşım gibi yerleşme ve arazi kullanım kararlarını belirleyen ve 1/25.000, 1/50.000, 1/100.000 veya daha küçük ölçekli olarak hazırlanan planı,
- Revizyon Çevre Düzeni Planı: Çeşitli nedenlerle yetersiz kalan veya ihtiyaçlara cevap veremeyen Çevre Düzeni Planını ihtiyaçlara göre yenileyen veya değiştiren planı,
- İlave Çevre Düzeni Planı: Çevre Düzeni Planı sınırları dışında kalan bir alanı planlama ilkeleri doğrultusunda tasarlayarak planlama sınırına dahil eden planı,
- Çevre Düzeni Planı Değişikliği: Çevre Düzeni Planında sınırlı büyüklükteki bir alan için arazi kullanım kararlarının değiştirilmesini,
- Müellif: İlgili mevzuatta belirtilen gerekli niteliklere sahip Çevre Düzeni Planının yapımını üstlenen gerçek veya tüzel kişileri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Çevre Düzeni Planı Yapımı ile İlgili Esaslar

Çevre Düzeni Planına İlişkin Esaslar

Madde 5- Çevre Düzeni Planları, Kalkınma Planları ve varsa Bölge Planı kararları esas alınarak yapılır.

Koordinasyon

Madde 6- Birden fazla ili kapsayan planlama çalışmalarında, yerinde yapılacak veya Bakanlıkla birlikte yürütülecek işlemlerde koordinasyon, planlama alanındaki en büyük araziye sahip il valiliğince yürütülür.

Revizyon, İlave Veya Değişiklikler

Madde 7- Yeni Çevre Düzeni Planı teklifleri ile bu Planların revizyon, ilave veya değişiklik teklifleri, ilgili kurum veya kuruluşların görüşleri ile birlikte ilgili valilik veya belediyeye sunulur. Valilik veya belediye bu teklifleri gerekçeli görüşleri ile birlikte Bakanlığa gönderir.

Tekliflerin Değerlendirilmesi

Madde 8- Bakanlık gelen teklifleri değerlendirerek ön uygunluk kararı verebilir, reddedebilir veya planlama sınırını değiştirebilir.

Ön uygunluk kararı verilen teklifler için asgari teknik esaslar belirlenerek ilgili valiliğe veya belediyeye gönderilir.

Ön Uygunluk Kararı

Madde 9- Ön uygunluk kararı verilen teklifler için ön araştırma ve veri toplama aşamalarına geçilir. Bakanlıkça, planlama alanında stratejik kararlara esas teşkil edecek ve ekolojik değerlendirmelerin yapılmasına imkan verecek şekilde hazırlanmamış bir ön araştırmanın yenilenmesi veya eksiklerinin tamamlanması istenebilir.

Ön araştırma safhası uygun bulunan plan teklifi, plan ön araştırma raporunun ilke, hedef ve kararları ile izah raporu esas alınarak incelenir.

İnceleme sonucunda uygun bulunan planlar Bakanlık adına Genel Müdürlükçe onaylanır ve bu planlar, plan raporu ve hedeflerinde belirtilen plan dönemi için Nazım ve Uygulama İmar Planlarına yol gösterici olarak 3194 sayılı İmar Kanunu'nun ilgili hükümlerine göre yürürlüğe konulur.

İnceleme sonucunda uygun bulunmayan planlar onaylanmaz ve onaylanmama sebepleri de belirtilerek düzeltilmeleri için müellife iade edilir.

ÇED Yönetmeliği Kapsamındaki Faaliyetler

Madde 10- 23/6/1997 tarihli ve 23028 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği uyarınca Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Ön Araştırma Raporu hazırlamakla yükümlü bulunan faaliyetler için Çevre Düzeni Planı değişikliği yapılması gereken durumlarda, Çevresel Etki Değerlendirmesi süreci başlatılmadan önce plan değişikliği yapılır.

Plan değişikliği yapılması uygun bulunmayan faaliyetler için Çevresel Etki Değerlendirmesi süreci başlatılmaz.

Çevre Düzeni Planı Bulunmayan Alanlar

Madde 11- Çevre Düzeni Planı bulunmayan alanlardaki uygulamalar, Bakanlıkça bir Çevre Düzeni Planı yürürlüğe konuluncaya kadar İmar Kanunu ve ilgili yönetmeliklerde belirtilen esaslara göre yürürlüğe konmuş Nazım ve Uygulama İmar Planları vasıtasıyla yürütülür. Bu alanlarda bir Çevre Düzeni Planı yürürlüğe konulması halinde, Nazım ve Uygulama İmar Planlarının Çevre Düzeni Planındaki karar ve hükümlere uygun olmayan kısımları revize edilerek tekrar yürürlüğe konulmadan uygulamaya devam olunamaz.

Planların Yapımında Aranacak Şartlar

Madde 12- Planların yapımında;

a) Çevre Düzeni Planı, plan revizyonu, ilaveleri ve değişikliklerini hazırlayacak yükleniciler, kamu kurum ve kuruluşları ve akademik kuruluşlar için 2/11/1985 tarihli ve 18916 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planlarının Yapımını Yüklenicek Müellif ve Müellif Kuruluşlarının Yeterlilik Yönetmeliğinde belirlenen şartlar aranır.

b) Planlama grubunda yer alması gereken kişilerin asgari meslek disiplinleri ve tecrübe düzeyleri, Planların yapılacağı yöre ve bölgenin kapsam ve niteliğine göre Bakanlıkça belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Planların Onaylanması ve Yürürlüğe Girmesi

Planları Onaylama

Madde 13- Halen yürürlükte bulunan Çevre Düzeni Planlarının revizyonu, ilavesi ve değiştirilmesi ile bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra Çevre Düzeni Planı yapılması ve onaylanmasında Bakanlık adına Genel Müdürlük görevli ve yetkilidir.

Onay için sunulan plan teklifleri Bakanlıkça aynen kabul edilebileceği gibi reddedilebilir veya değiştirilerek kabul edilebilir.

Planlara İtiraz

Madde 14- Bakanlıkça onaylanan Çevre Düzeni Planları ilgili valiliklerde veya belediyelerde bir ay süre ile askıda kalır. Planlar kamuya açıktır. Plan kararlarına gerçek ve tüzel kişiler, kamu kurum ve kuruluşları itiraz edebilirler. İtirazlar koordinasyonu sağlayan ilgili kurum tarafından Bakanlığa iletilir. Bakanlıkça itirazların yerinde görülmesi halinde gerekli görülen değişikliklerin yapılması için plan müellife gönderilir. Düzeltelen plan Bakanlık adına Genel Müdürlükçe onaylanarak yürürlüğe girer.

Mevcut Planlar

Madde 15- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından onaylanmış planlar geçerlidir.

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılmış, ancak henüz tamamlanmamış plan çalışmaları, 7 nci ve 8 inci madde hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılarak, Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 4 ay içinde Bakanlığın onayına sunulur.

Yürürlük

Madde 16- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 17- Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre Bakanı yürütür.